

ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЈА НАСТАВЕ, ПЛАН ПОДРШКЕ УЧЕНИЦИМА И ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН (ИОП)

За Наставничко веће, новембар 2023.године

ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЈА НАСТАВЕ ПОДРАЗУМЕВА:

- Наставни рад који је усклађен са индивидуалним разликама међу ученицима
- У једном одељењу/разреду не постоје два ученика који исте садржаје уче на исти начин, истом брзином и ефикасношћу
- Постојање разлика између појединих ученика истог разреда може да износи и по неколико педагошких година.

Разлике међу ученицима могу се посматрати, као разлике у :

- физичким својствима (у висини, тежини, развоју чула слуха ,вида. ..Разлике су веће у вишим разредима основне школе и у средњој школи
- менталним способностима (разлике у брзини читања и писања и њих је могуће уочити тек на основу мерења)
- општим способности ма постоје разлике у говорним, нумеричким, математичким способностима, могу бити веома велике...
- разлике у знању и памћењу - постоје велике разлике у разумевању прочитаног и могу да износе и до 7 узрасних година
- разлике у брзини темпа учења, мотивацији, интересовањима и ставовима, темпераменту, карактеру, достигнућима – нивоу претходних знања...

Облици индивидуализације:

- Примена различитих облика и метода рада, укључивањем кроз наставни процес (израдом есеја, презентација, практичних радова...) у складу са способностима и могућностима ученика (план рада у одељењу уписати у опертивне планове рада наставника)
- Прилагођавање рада и материјала ученичким способностима и могућностима
- Планирање наставе путем наставних листића
- Индивидуализација применом групног облика рада (хомогене групе по уједначеном нивоу знања)
- Индивидуализација применом рада у пару
- Домаћи задаци диференцираног типа, обим и садржај ускладити са могућностима и способностима ученика..

План подршке ученицима:

- Допунски рад (пружање подршке ученицима који имају потешкоће у учењу)
- Додатни рад (пружање подршке ученицима са бољим успехом)
- Истицати сваки напредак ученика уз повратну информацију и обратити пажњу на део који је ученик слабије савладао, како се не би давале слабе оцене у континуитету
- Похваљивати и награђивати ученике у напредовању у учењу, да цене свој труд и рад, како би били мотивисани за даљи рад
- Примена задатака које укључују разноврсност вештина и нивое задатака кроз квиз питања, асоцијације, игровне активности....
- Истицати циљеве учења и циљеве постигнућа засноване на критеријумима, али не и вршњачка поређења, као и етикетирања ученика
- Поучавати ономе што води ка функционалном знању, а не само меморисању знања (које је краткорочно) ...

Кораци у раду са ученицима којима је потребна подршка:

- 1) Иницијално теститарање
- 2) Дефинисање циљева и плана рада у одељењима на основу резултата иницијалног теста (кроз оперативне планове)
- 3) Примена различитих метода и облика рада у одељењу, праћење рада ученика, уочавање потешкоћа ученика
- 4) Дефинисање планираних активности за отклањања потешкоћа у складу са учениковим могућностима и способностима
- 5) Размена мишљења и запажања са одељењским стрешинама, стручним сарадницима и на одељењским већима
- 6) У случају неуспеха услед примењених метода, облика рада и мера, позивање родитеља у циљу плана рада ка остваривању позитивног исхода учења и дефинисаним критеријумима оцењивања

Кораци у раду са даровитим ученицима:

- 1) Дефинисање циљева учења, као и израде посебних програма
- 2) Одређивање циљева за сваку планирану активност
- 3) Детаљно анализирање и класификовање наставних садржаја у оквиру сваке активности, формулисање питања и одговора, као и упућивање и набављање извора знања и сл.
- 4) Организовање приредби, квизова, такмичења,...
- 5) Примена посебних програма за даровите ученике у мери у којој они не ометају учениково обављање редовних школских обавеза
- 6) Промоција даровитих ученика у школи и ван ње

ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ
ПЛАН
(ИОП)

Право на ИОП има дете /ученик који:

- има тешкоће у учењу (због специфичних сметњи у учењу или проблема у понашању и емоционалном развоју);
- има сметње у развоју или инвалидитет (телесне, моторичке, чулне, интелектуалне или сметње из спектра аутизма);
- потиче, односно живи у социјално нестимулативној средини (социјално, економски, културно, језички сиромашној средини или дуготрајно борави у здравственој, односно социјалној установи) и 4) из других разлога
- Право на прилагођен начин образовања по ИОП-у у смислу проширивања и продубљивања садржаја учења има и ученик са изузетним способностима који стиче основно и средње образовање и васпитање.

ИОП се израђује према образовним потребама и може да буде:

- 1) ИОП1 – прилагођени програм наставе и учења у коме се планира циљ пружања подршке, прилагођавање и обогаћивање простора и услова у којима се учи, прилагођавање метода рада, уџбеника и наставних средстава током образовно-васпитног процеса, односно активности у васпитној групи, њихов распоред као и лица која пружају подршку;
- 2) ИОП2 -измењени програм наставе и учења у којем се, осим садржаја, планира прилагођавање исхода образовања и васпитања и прилагођавање садржаја за један, више или за све предмете;
- 3) ИОП3 – проширен и продубљен програм наставе и учења који се примењује за ученике са изузетним способностима.

ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН (ИОП)

- ИОП је посебан акт установе којим се планира додатна подршка у образовању и васпитању детета, ученика, односно одраслог ако **мере индивидуализације нису довеле до остваривања добробити детета**, односно остваривања исхода образовања и васпитања или до задовољавања образовних потреба ученика са изузетним способностима

Шта претходи ИОП-у:

- Педагошки профил садржи опис образовне ситуације детета, ученика, односно одраслог и основ је за планирање стратегија индивидуализованог начина рада са учеником, односно одраслим.
- На основу педагошког профила у којем су утврђена подручја у којима је потребна додатна подршка, васпитач, наставник и стручни сарадник планирају мере за отклањање физичких, комуникацијских и социјалних препрека (у даљем тексту: мере индивидуализације).

Мере индивидуализације остварују се путем:

- 1) разумног прилагођавања простора и услова у којима се одвија предшколској настава у школи (отклањање физичких баријера, осмишљавање додатних и посебних облика активности, израде посебног распореда активности итд.);
- 2) прилагођавања метода рада, наставних средстава и дидактичког материјала, начина давања инструкције и задавања задатака, праћења напредовања, начина усвајања садржаја, провере знања, организације ситуација учења, постављања правила понашања и комуникације и др.
- 3) измена садржаја активности у васпитној групи, односно садржаја учења и исхода образовања и васпитања.
- Мере индивидуализације спроводе се током процеса образовања и васпитања, као саставни део образовно-васпитног рада васпитача, односно наставника, о чему се води педагошка документација

Коришћени извори:

- <https://www.paragraf.rs/propisi/pravilnik-blizim-uputstvima-utvrđivanje-prava-individualni-obrazovni-plan.html>
- https://zelenaucionica.com/wp-content/uploads/2014/01/6_OT_2_2005_VESNA_LAZAREVIC_.pdf
- https://www.researchgate.net/publication/330122618_MODELOVANE_RAD_A_SA_DAROVITI_M_UCENICIMA
- <https://tehnickaskolagsp.edu.rs/wp-content/uploads/2020/07/Poslanik-o-raduTimova.pdf>

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

Бојана Крстић, психолог
Јела Станоејвић, педагог